

Aan Internetconsultatie
Van drs. ing. R.J. Eijsink (eijsink@vewin.nl 0653410119)
Den Haag, 12 februari 2019
Onderwerp Internetconsultatie wijziging Mijnbouwregeling (buiten gebruik stellen van boorgaten en putten)

Graag reageren wij op de voorgestelde wijziging van de Mijnbouwregeling met regels voor buiten gebruik gestelde boorgaten en putten. We vragen aandacht voor de volgende punten.

- De regels voor het buiten gebruik stellen van boorgaten en putten (artikel 8.5.1.2, 8.5.1.3 en 8.5.2.6) moeten risico's van lekkage van stoffen naar het grondwater uitsluiten. Putten die buiten gebruik gesteld worden moeten voorzien worden van een pakket maatregelen waarbij het restrisico voor het diepe en ondiepe grondwater nul is.
- De regelgeving dient voor te schrijven (artikel 8.5.2.1) dat bij het buiten gebruik stellen van boorgaten en putten monitoring van het grondwater plaatsvindt om de eindsituatie van de kwaliteit van het ondiepe en diepe grondwater vast te stellen.
- De Regeling is gebaseerd op de goede praktijken die zijn ontwikkeld en vastgelegd in de "Industriestandaard nr. 45 voor het buiten gebruik stellen van putten en boorgaten" van de branchevereniging Nogepe. Hierbij moet in acht genomen worden voor welke typen boorgaten deze industriestandaard is opgezet en in welke situaties deze Industriestandaard wel of niet volstaat.
- In Nederland worden verlaten putten enige meters onder maaiveld afgezaagd. Dit heeft als gevolg dat er makkelijk overheen gebouwd kan worden. Hierdoor kan geen monitoring meer plaatsvinden om eventuele lekkages achteraf op te sporen. Het bouwen boven dergelijke verlaten putten dient daarom uitgesloten te worden (artikel 8.2.2.2 en 8.5.3.2).
- Bij nieuwe boringen nabij verlaten putten bestaat het risico dat door kortsluitstroming via oude verlaten putten door de verbuizing of langs de boorgatwand verontreinigende stoffen naar boven komen, zeker als bij nieuwe boringen gefracked wordt of als een geothermische retourput nabij deze verlaten boorput is geplaatst. Er zullen daartoe bij nieuwe boringen regels gesteld moeten worden die het plaatsen daarvan nabij verlaten putten voorkomen.
- Volgens de toelichting op de Regeling kunnen verlaten putten eventueel worden hergebruikt voor de opslag van stoffen, zoals waterstof en CO₂. Hierbij moet aan de orde zijn of de putten wel ontworpen zijn voor een dergelijke nieuwe functie. Bij hergebruik van de put moet breed geconsulteerd worden of zo'n nieuwe functie wenselijk is en wat eventuele risico's zijn.

In de bijlage zijn deze punten uitgewerkt tot concrete voorstellen voor aanpassing van de Regeling.

VEWIN-REACTIE OP CONSULTATIEVERSIE- WIJZIGING MIJNBOUWREGELING (BUITEN GEBRUIK STELLEN BOORGATEN EN PUTTEN) 2019

Voorgestelde wijziging	Strekking artikel	Voorstel Vewin
<p>Afdeling 8.5 Het buiten gebruik stellen van boorgaten en putten</p> <p>Par. 8.5.1 Algemeen</p> <p>Art. 8.5.1.2</p>	<p>Voordat een uitvoerder een put buiten gebruik stelt, identificeert hij alle zones met stromingspotentieel en onderzoekt hij met welke maatregelen de stroming van gassen en vloeistoffen naar of van gesteentelagen buiten de zone of de oppervlak kan worden voorkomen.</p>	<p>In dit artikel dient expliciet het doel aangegeven te worden van deze bepaling: veiligheid verzekeren en bodem en grondwater beschermen.</p> <p>Voorstel dit als volgt toe te voegen in art. 8.5.1.2: Voordat een uitvoerder een put buiten gebruik stelt, identificeert hij alle zones met stromingspotentieel en onderzoekt hij met welke maatregelen de stroming van gassen en vloeistoffen naar of van gesteentelagen buiten de zone of de oppervlak kan worden voorkomen, <u>teneinde de veiligheid te verzekeren en de bodem en het grondwater te beschermen</u></p> <p>Toelichting: In de toelichting staat onder paragraaf 3 dat de regels voor het buiten gebruik stellen van een put worden gesteld om redenen van veiligheid en bescherming van de bodem en het grondwater. Deze doelstelling moet terugkomen in de wettekst.</p>

Voorgestelde wijziging	Strekking artikel	Voorstel Vewin
Art. 8.5.1.3	<p>Bij het buiten gebruik stellen van een put brengt de uitvoerder een effectieve en duurzame afsluiting aan die voorkomt dat ondergrondse gassen en vloeistoffen door de sluitlaag naar andere gesteentelagen of naar het oppervlak kunnen stromen.</p>	<p>Voorkomen moet worden dat ondergrondse gassen en vloeistoffen door de sluitlaag naar andere gesteentelagen of naar het oppervlak <u>of grondwater</u> kunnen stromen.</p> <p>Voorstel art. 8.5.1.3 aan te passen als volgt: Bij het buiten gebruik stellen van een put brengt de uitvoerder een effectieve en duurzame afsluiting aan die voorkomt dat ondergrondse gassen en vloeistoffen door de sluitlaag naar andere gesteentelagen <u>of grondwaterlagen</u> of naar het oppervlak kunnen stromen.</p>

Voorgestelde wijziging	Strekking artikel	Voorstel Vewin
<p>Par. 8.5.2 Regels over het buiten gebruik stellen van putten</p> <p>Art. 8.5.2.1</p>	<p>Art. 8.5.2.1. geeft aan hoe de uitvoerder een put buiten gebruik stelt.</p>	<p>De uitvoerder moet bij het buiten gebruik stellen van een put ook een grondwatermonitoring aanbrengen en een nulsituatie uitvoeren van het grondwater.</p> <p>Voorstel art. 8.5.2.1. als volgt aan te passen: De uitvoerder stelt een put buiten gebruik door:</p> <ol style="list-style-type: none"> een afsluiting ter hoogte van iedere sluitlaag; een topafsluiting; en het verwijderen van putmateriaal nabij het aardoppervlak; <u>en</u> <u>Het aanbrengen en uitvoeren van een monitoring waarbij een eind-situatie van het diepe en ondiepe grondwater wordt vastgesteld.</u>
<p>Art. 8.5.2.6</p>	<p>Volgens Artikel 8.5.2.6 zullen “De gassen en vloeistoffen die achterblijven in de put, niet meer dan minimale schade veroorzaken, waaronder schade door corrosie, aan de afsluitingen, de sluitlaag en de verbuizing en hebben deze een hogere gewichtsgradiënt dan de formatiedrukgradiënten in de zones met stromingspotentieel.”</p>	<p>Hier moet gespecificeerd worden dat minimale schade betekent; uitsluiting van risico's van lekkage naar het grondwater.</p> <p>Voorstel art. 8.5.2.6 als volgt aan te passen:</p> <p>De gassen en vloeistoffen die achterblijven in de put, veroorzaken niet meer dan minimale schade, waaronder schade door corrosie, aan de afsluitingen, de sluitlaag en de verbuizing en hebben een hogere gewichtsgradiënt dan de formatiedrukgradiënten in de zones met stromingspotentieel. <u>Risico's van lekkage naar het grondwater moet worden uitgesloten.</u></p>

Voorgestelde wijziging	Strekking artikel	Voorstel Vewin
Dwingende eisen en goede praktijken, kader en innovatie	<p>Volgens de toelichting op p. 10 en 11 stelt deze wijziging van de Mijnbouwregeling dwingende eisen aan het buiten gebruik stellen van alle putten, die gebruikt zijn voor het opsporen of winnen van delfstoffen, aardwarmte of de opslag van stoffen. Deze regels vervangen onder meer de huidige afdeling 8.5. Volgens de toelichting wordt de uitvoering van de vernieuwde afdeling 8.5 nader geregeld in een beleidsregel. Die beleidsregel zal verwijzen naar de goede praktijken die zijn ontwikkeld en vastgelegd in de 'Industriestandaard nr. 45, het buiten gebruik stellen van putten en boorgaten' van de branchevereniging Nogepa. De beleidsregel en de goede praktijken worden volgens de toelichting, indien nodig, periodiek</p>	<p>De Beleidsregel verwijst naar de goede praktijken die zijn ontwikkeld en vastgelegd in de "Industriestandaard nr. 45: het buiten gebruik stellen van putten en boorgaten" van de branchevereniging Nogepa. Hierbij moet volgens ons in acht genomen worden voor welke typen boorgaten deze industriestandaard is opgezet en in welke specifieke toepassing deze Industriestandaard wel of niet volstaat. Putten die in de toekomst eventueel geboord gaan worden zullen voorzien moeten worden van een pakket maatregelen waarbij het restrisico na het buiten gebruik stellen van de putten voor het diepe en ondiepe grondwater nul is.</p>
Aanvullend regelen: voorkomen van nieuwe boringen nabij verlaten putten		<p>Bij nieuwe boringen nabij verlaten putten bestaat het risico dat door kortsluitstroming via oude verlaten putten door de verbuizing of langs de boorgatwand verontreinigende stoffen naar boven komen, zeker als bij nieuwe boringen gefracked wordt of een geothermische retourput nabij deze verlaten boorput is geplaatst. Er zullen daartoe bij nieuwe boringen</p>

Voorgestelde wijziging	Strekking artikel	Voorstel Vewin
<p>Aanvullend regelen: het uitsluiten van bouwen boven verlaten putten</p>		<p>Het is in Nederland gewoonte om verlaten putten enige meters onder maaiveld af te zagen. Dit heeft als gevolg dat er makkelijk overheen gebouwd kan worden. Dit beïnvloedt de mogelijkheden voor monitoring van een verlaten put negatief, waardoor eventuele lekkages achteraf moeilijker opgespoord kunnen worden. Het bouwen boven dergelijke verlaten putten dient daarom uitgesloten te worden.</p> <p>Op grond van art. 8.2.2.2 bevat het eindrapport over aanleg (...) alsmede het buiten gebruik stellen van een put de gegevens aangegeven in bijlagen 12 en 12a (...).</p> <p>Voorstel hieraan toe te voegen: <u>De gemeente wordt van de locaties van de putten in kennis gesteld en zorgt er op grond van artikel 8.5.3.2 voor dat monitoring van de verlaten put mogelijk blijft door rekening te houden met de herinrichting van het terrein, teneinde de bodem en het grondwater te beschermen.</u></p> <p>Bijlage 12.a behorend bij art. 8.2.2.2 omschrijft onder meer de volgende gegevens voor putten op land: De naam van de gemeente waarbinnen de buiten gebruik tet stellen put zich bevindt, de aanduidingen van de put (...) de plaats van onder meer geografische coördinaten.</p> <p>Voorstel art. 8.5.3.2 als volgt aan te passen: De topafsluiting wordt aangebracht op land: in de nabijheid van het maaiveld, waarbij rekening wordt gehouden met de herinrichting van het terrein, zodat monitoring van de verlaten put mogelijk blijft.</p>

Voorgestelde wijziging	Strekking artikel	Voorstel Vewin
Toelichting p. 10 onder punt 4.: Hergebruik voor opslag van stoffen, zoals waterstof en CO2.	Volgens de Regeling kunnen verlaten putten eventueel worden hergebruikt voor de opslag van stoffen, zoals waterstof en CO2.	Hierbij moet volgens ons de vraag aan de orde zijn of de putten wel ontworpen zijn voor een dergelijke nieuwe functie. Bij hergebruik van de put moet breed geconsulteerd worden of zo'n nieuwe functie wenselijk is en wat eventuele risico's zijn.